

Heerlen

De heren S. Jacobs en D. van Donzel,
Alhier

Heerlen,
29 augustus 2023

Registratienummer:
BWV-23002677

Onderwerp
Beantwoording vragen ex. art. 33 RvO.

Geachte heren Jacobs en Van Donzel,

Naar aanleiding van uw vragen d.d. 19 juli 2023 inzake 'eenmalige financiële bijdrage XONAR' delen wij u het volgende mede.

Vraag 1

Volgens de gegevens uit de Kamer van Koophandel blijkt dat 2017 het laatste jaar is geweest dat XONAR haar jaarstukken heeft gepubliceerd. Kunt u aangeven waarom er nadien geen jaarstukken meer zijn gepubliceerd bij de Kamer van Koophandel?

Antwoord

Jeugdhulpaanbieders zijn wettelijk verplicht om jaarlijks een jaarverantwoording te deponeren. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd ziet hierop toe. Op de landelijke website van de Rijksoverheid www.jaarverantwoordingzorg.nl zijn de verplichte jaarstukken van XONAR gepubliceerd t/m 2022. XONAR heeft daarmee aan de jaarverantwoordingsplicht voldaan.

Vraag 2

Kunt u ons de uitgebreide jaarstukken 2018 t/m 2022 van XONAR doen toekomen?

Antwoord

Op de landelijke website www.jaarverantwoordingzorg.nl zijn de verplichte jaarstukken 2018 t/m 2022 van XONAR gepubliceerd.

Vraag 3

Sinds 1 september 2022 is de heer K. Verweij als interim bestuurder betrokken bij XONAR. Uit de tabel "financiële steun herstelplan" blijkt dat er kosten dienen te worden gemaakt voor de inhuur van een interim bestuurder. Mogen wij aannemen dat dit betekent dat de heer Verweij vanaf dat moment niet meer betrokken zal zijn bij XONAR, dan wel betekent dit dat er vanaf dat moment sprake is van 2 interim bestuurders? En zo ja, hoe lang schat u in dat dit het geval zal zijn?

Antwoord

De heer Verweij is per 1 september 2022 door XONAR aangesteld als interim bestuurder, als opvolger van de 'reguliere' bestuurder, de heer Starmans. Er is geen sprake geweest van twee bestuurders tegelijkertijd. De benoemde kosten betreffen de aanvullende kosten voor de heer Verweij ten opzichte van de vergoeding voor de reguliere bestuurder.

Vraag 4

Voor onze fractie valt en staat het steunen van het voorstel met de inhoud van het herstelplan. Dit is essentieel om zodoende niet weer over een aantal jaren voor het voldongen feit te worden geplaagd dat er opnieuw tekorten bij XONAR blijken te zijn. Voor onze fractie is het onbegrijpelijk (en eigenlijk ook onacceptabel) dat er geheimhouding rust op het herstelplan van XONAR: er vloeit een bedrag van € 8.000.000 aan gemeenschapsgeld naar XONAR, terwijl de burger er geen enkele kennis van mag/kan nemen. Ergo: er kan en mag in september zelfs door de Raad geen inhoudelijk debat over het herstelplan worden gevoerd! Hoe ziet u dit?

Antwoord

Op het herstelplan XONAR (december 2022) en het Financieel addendum bij het herstelplan (juni 2023) rust geheimhouding vanwege de bedrijfs- en concurrentiegevoelige informatie die deze stukken bevatten. Beide bijlages bij het raadsvoorstel 'Verzoek eenmalige financiële bijdrage XONAR' liggen voor de leden van de commissie Maatschappij en Welzijn en voor de raad ter inzage bij de griffie. Overigens zijn het raadsvoorstel en 5 van de 7 bijlagen wel openbaar. Er kan in de raad wel debat plaatsvinden over de geheime stukken, maar dan dient dat in een besloten setting plaats te vinden.

Vraag 5

Welke garanties kunt u geven voor een toekomstige duurzame, rendabele en gezonde bedrijfsvoering van XONAR?

Antwoord

Met de financiële bijdrage van de 16 gemeenten Zuid-Limburg wordt XONAR in staat gesteld om haar herstelplan uit te voeren en zo te komen tot een duurzame gezonde bedrijfsvoering in 2024. In het raadsvoorstel wordt een aantal risico's benoemd evenals de bijbehorende beheersmaatregelen. Hieruit blijkt dat er geen garanties kunnen worden gegeven, het herstel wordt de komende twee jaar nauwgezet en intensief gevolgd conform het monitoringsplan. De Jeugddautoriteit zal minimaal nog een jaar betrokken blijven om de voortgang van het herstelplan te monitoren.

Vraag 6

Onderdeel van het herstelplan van XONAR is het overdragen van verlieslatende onderdelen zoals Medisch Kinderdagverblijf (MKD), gespecialiseerde dagbehandeling DB Xtra, een deel van de leefhuizen en de deelname aan JENS. Kunt u garanderen dat de over te dragen verlieslatende onderdelen niet ook voor de overnemende partij(en) verlieslatend zal/zullen zijn. En nog belangrijker: kunt u garanderen dat de overnemende partij(en) dezelfde zorgkwaliteit voor deze onderdelen kan/kunnen bieden?

Antwoord

De zorgpartijen die de betreffende onderdelen van XONAR overnemen maken deze keuze op vrijwillige basis. In deze afweging is de hoogte van de door de gemeenten geboden tarieven meegenomen. De inschatting van de betreffende zorgpartijen is dat deze tarieven toereikend zijn. We hebben als gemeenten geen reden om hieraan te twijfelen, mede gezien het feit dat we hebben geconstateerd dat het probleem van de verlieslatende onderdelen binnen de bedrijfsvoering van XONAR ligt. De overnemende partijen zijn contractueel gebonden aan het bieden van zorgkwaliteit. JENS garandeert dat de over te nemen hulp passend en kwalitatief aan de maat is. Dit onder de voorwaarde dat bij de ontvlechting van XONAR uit JENS de zorgcontinuïteit voor cliënten wordt geborgd en dat de hiervoor noodzakelijke overdracht van kennis en personeel plaatsvindt. Hierover zijn XONAR en JENS constructief in gesprek.

Vraag 7

Hoe staat u ertegenover dat bijna ¼ van de financiële steun aan XONAR "opgaat" aan consultants, interim bestuurders en juristen?

Antwoord

Wij zijn als gemeenten verantwoordelijk voor het realiseren van continuïteit van zorg voor de kinderen in Zuid-Limburg. Externe expertise was nodig om de situatie bij en het verbeterpotentieel van XONAR in een relatief korte periode voldoende in beeld te krijgen om op basis hiervan besluiten te kunnen nemen. Voor de komende periode betreft het een inschatting vooraf. Wij willen de daadwerkelijke besteding in de komende periode van middelen voor dit doel nauwgezet volgen, en alleen bij gebleken noodzaak de hiervoor gereserveerde middelen daadwerkelijk betalen.

Vraag 8

Kunt u ons een gedetailleerd overzicht doen toekomen van de reorganisatiekosten van € 1.900.000?

Antwoord

De reorganisatiekosten van € 1.900.000 betreft de kosten van de ondersteuning herstelplan.

Deze kosten bestaan uit extra kosten PNIL (personeel niet in loondienst) voor externe medewerkers die zijn ingehuurd vanwege hun expertise, waarbij gedacht kan worden aan de interim- bestuurder, een senior communicatiespecialist en een HR-teamleider met reorganisatie-ervaring. Ook worden er kosten op ondersteuningsgebied gemaakt door P5COM (ondersteuning bij de operationele verbetering) en kosten PWC (ondersteuning door PWC bij het opstellen van het herstelplan en het financieel addendum) en is er juridische bijstand ingehuurd voor de diverse zaken t.a.v. de reorganisatie en het herstelplan.

specificatie reorganisatiekosten herstelplan XONAR	
Kosten 2022 (conform jaarrekening)	
Kosten PNIL vanwege hun expertise ingehuurd voor het opstellen en uitvoeren van het strategische meerjarenherstelplan in vergelijking met reguliere kosten medewerkers in dienst (= meerkosten) o.a. meerkosten interim-bestuurder, interim-senior communicatiespecialist, interim-HR-manager met reorganisatie-ervaring)	81.798
Kosten juridische/financiële bijstand	555.135
Totaal 2022	636.933
Kosten 2023 (inschatting)	
Ondersteuning op operationeel gebied	377.520
Ondersteuning op financieel gebied	220.000
Juridische bijstand (bestuur/directie/or)	115.000
Kosten PNIL vanwege hun expertise ingehuurd voor het opstellen en uitvoeren van het strategische meerjarenherstelplan in vergelijking met reguliere kosten medewerkers in dienst (= meerkosten) o.a. meerkosten interim-bestuurder, interim-senior communicatiespecialist, interim-HR-manager met reorganisatie-ervaring)	528.000
Totaal 2023	1.240.520
Totaal 2022 + 2023	1.877.453

Zoals al bij het antwoord op vraag 7 aangegeven, volgen wij de daadwerkelijke besteding van deze bedragen nauwgezet en zullen wij alleen bij gebleken noodzaak tot betaling overgaan.

Dat geldt ook voor het in het verzoek van XONAR opgevoerde bedrag van € 0,5 miljoen 'Juridische bijstand, reorganisatiekosten i.v.m. uittreden JENS'.

Vraag 9

Uit het uittreksel uit de Kamer van Koophandel blijkt dat er momenteel 1 interim bestuurder, 2 commissarissen en minimaal 3 managers/directeuren bij XONAR betrokken zijn. Kunt u ons aangeven wat de jaarlijkse totale kosten zijn van deze bestuurs- managementlaag. Kunt u ons verder aangeven hoe dit na de herstructurering zal uitzien?

Antwoord

Het meest recente overzicht (2022) van de bestuurders (inclusief interim-bestuurder) en van de toezichthouders van XONAR is te vinden op www.jaarverantwoordingzorg.nl. We hebben geen gegevens over op de jaarlijkse kosten van de bestuurs- en managementlaag anders dan de informatie die blijkt de jaarverantwoording van XONAR.

De in het herstelplan voorgenomen herstructurering is sinds april 2023 geëffectueerd. Dat betekent dat XONAR 1 managementlaag eruit heeft gehaald en een plattere organisatie met duidelijkere verantwoordelijkheden heeft gerealiseerd.

Vraag 10

Achten de commissarissen en/of management zich verantwoordelijk voor de huidige financiële malaise bij XONAR en zo ja welke consequenties trekken zij hieruit?

Antwoord

Dit is een vraag die door XONAR beantwoord moet worden.

Vraag 11

Als één van de oorzaken voor de financiële problematiek bij XONAR noemt u het relatief hoog aantal managementlagen. Voor zover wij dit kunnen beoordelen vanuit de stukken uit de Kamer van Koophandel zijn de bestuurs- en managementlagen van de beoogde fusiepartner – de Mutsaersstichting – en haar dochtermaatschappijen nog vele malen hoger. Hoe ziet u dit?

Antwoord

De gemeenten zijn geen partij in de beoogde fusie. Voor de beoordeling van de financiële situatie van de beoogde fusiepartner wachten wij de uitkomsten van het zorgvuldigheidsonderzoek (due diligence) af. Zie ook het antwoord op vraag 12.

Vraag 12

Uit de jaarrekening 2022 van de Mutsaersstichting blijkt een negatief resultaat van ruim € 5.000.000. Hoe beoordeelt u in dit kader het gestelde op pagina 3 van het voorstel: *"Ook wil XONAR graag fuseren met een andere zorgpartij, de Mutsaersstichting, om zo het draagvlak en de weerbaarheid van de organisatie te vergroten"*?

Antwoord

De gemeenten Zuid-Limburg, evenals de Jeugddautoriteit, onderschrijven de noodzaak dat XONAR de weerbaarheid van haar organisatie vergroot. Een fusie biedt hiertoe de mogelijkheid. Zoals in het raadsvoorstel aangegeven, baart de huidige keuze van XONAR om met de Mutsaersstichting te fuseren, zorgen vanwege de ook daar kwetsbare financiële resultaten. De keuze is door de gemeenten niet beïnvloedbaar maar wordt actief gevolgd. De Jeugddautoriteit neemt kennis van de onderzoeksvragen en uitkomsten van het zorgvuldigheidsonderzoek naar een mogelijke fusie van XONAR met de Mutsaersstichting. Als de situatie daartoe aanleiding geeft (discontinuïteit van vormen van zorg) zal de Jeugddautoriteit interveniëren. Daarnaast is er afhankelijk van de fusievorm toestemming van gemeenten nodig om bestaande contracten over te laten gaan op de gefuseerde organisatie.

Vraag 13

Heeft u inzicht in de tussentijdse cijfers tot en met juni 2023 van de Mutsaersstichting en is er een begroting 2023 + 2024 opgesteld?

Antwoord

Dat inzicht hebben we niet.

Vraag 14

Indien uit de tussentijdse cijfers alsmede de begroting 2023 + 2024 zou blijken dat 2022 geen incidenteel verliesjaar is geweest, bent u dan bereid aan de financiële injectie van XONAR de voorwaarde te verbinden dat er geen fusie met de Mutsaersstichting zal plaatsvinden?

Antwoord

Nee, deze voorwaarde kan niet gesteld worden door de gemeenten.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

de secretaris,
drs. V.N. Gosselink-Van Dijk

De burgemeester,
drs. R. Wever